

AFGØRELSE FRA ANKENÆVNET FOR BUS, TOG OG METRO

Journalnummer: 2012-0033

Klageren: XX på vegne YY
8643 Ans By

Indklagede: Midttrafik

Klagen vedrører: Kontrolafgift på 750 kr. for at rejse på børneklippekort selv om fyldt 16 år.

Ankenævnets sammensætning: Nævnensformand, landsdommer Tine Vuust
Bjarne Lindberg Bak
Ingrid Dissing
Torben Steenberg (2 stemmer)

SAGSFREMSTILLING:

Klagegebyr modtaget i ankenævnet: 30. januar 2012.

Sagens omstændigheder: Klagerens datter, der var fyldt 16 år i oktober 2011, rejste den 23. januar 2012 med buslinje 805 og benyttede et børneklippekort.

Ved kontrol af hendes rejsehjemmel blev hun pålagt en kontrolafgift på 750 kr. På afgiften har kontrolløren skrevet "vend" og anført følgende: "Voksen på børneklippekort."

Samme dag klagede klageren til Midttrafik, idet der efter hans opfattelse ikke var tale om manglende billet men som oplyst af datteren; stempning af børneklippekort. Klageren gjorde gældende, at, fordi det ikke i Midttrafiks befordringsmidler tydeligt fremgik hvornår, et barn overgår til at skulle betale voksenpris, var kontrolafgiften ikke pålagt med rette. Klageren gjorde videre gældende, at den manglende oplysning til passagererne indebar en overtrædelse af Markedsføringslovens §§ 1 og 13, jf. § 2.

Midttrafik fastholdt kontrolafgiften med den begrundelse, at billetkontrolløren havde noteret "Voksen på børneklippekort", og at man fra den dag man fylder 16 år, skal betale voksentakst. Midttrafik fandt, at der således var tale om manglende gyldig billet og anførte, at kunder, der ikke kan fremvise en gyldig billet til billetkontrolløren, bliver pålagt en kontrolafgift.

Midttrafik anførte videre, at det ikke kan pålægges chaufføren at oplyse ved salg af børneklippekort, at dette ikke kan anvendes, når kunden er fyldt 16 år, og at det er kundens eget ansvar at være korrekt billetteret. Midttrafik gengav oplysningerne fra deres hjemmeside om aldersgrænser,

billetkontrol og billettering samt vedlagde en folder om Priser 2012, hvori der bl.a. er oplysning om aldersgrænser.

PARTERNES KRAV OG BEGRUNDELSER:

Klageren: Ønsker kontrolafgiften annulleret og har til støtte herfor gjort gældende,

at kontrol afgiften er afgivet uden at det klart fremgår, hvad kontrolafgiften omfatter. Hans datter siger, at kontrolafgiften er afgivet med baggrund i, at hun ikke benyttede klippekort til voksne. Der er således ikke tale om manglende billet,

at det ikke klart i Midttrafiks befordringsmidler fremgår, hvornår et barn overgår til at skulle betale som voksen, hvilket er en overtrædelse af Lov om markedsføring § 1, hvorefter "Erhvervsdrivende omfattet af denne lov skal udvise god markedsføringskik under hensyntagen til forbrugerne". Midttrafik tager ikke det nødvendige hensyn til forbrugeren, da denne er overladt til at finde informationen andetsteds end der, hvor klippekortet blev købt. Midttrafiks chauffør gjorde heller ikke opmærksom på reglerne ved salg af klippekortet.

§ 2 i markedsføringsloven gør klart opmærksom på at "Loven finder anvendelse på privat erhvervsvirksomhed samt på offentlig virksomhed, i det omfang der udbydes varer og tjenesteydelser på markedet".

Det fremgår endvidere af § 13, at "ved erhvervmæssigt udbud af varer til forbrugerne, dog ikke salg af varer ved auktionssalg, skal der ved mærkning, skiltning eller på anden måde tydeligt oplyses om den samlede pris for varen inklusive gebyrer, omkostninger, moms og alle andre afgifter. Afgifter eller omkostninger, som den erhvervsdrivende ikke er forpligtet til at opkræve direkte hos forbrugerne er ikke omfattet af 1. pkt, men skal oplyses særskilt. Hvor varer udbydes elektronisk med mulighed for bestilling finder 1. og 2. pkt. tilsvarende anvendelse" sammenholdt med § 13 stk. 2 som siger: "Stk. 1, 1. og 2. pkt., finder tilsvarende anvendelse ved erhvervmæssigt udbud af tjenesteydelser til forbrugerne fra fast forretningssted...." .

En bus, som sælger billetter samt klippekort på samtlige afgang, er at betegne som fast forretningssted, hvorfor Midttrafik er forpligtet til KLART at oplyse om, hvornår et barn overgår til at skulle betale som voksen samt priserne på deres ydelser.

Han er klar over at ankenævnets tidligere afgørelser går ham imod, men ingen har tidligere fremsat det faktum, at Midttrafik overskrider markedsføringsloven, og Midttrafik har ikke kommenteret denne del af klagen.

Midttrafik har ikke engang et skilt hængende om, at man kan checke deres priser på deres hjemmeside, og det tangerer bevidst vildledning af forbrugeren, at man ikke på billet eller klippekort anfører aldersgrænsen, således at kunden let kan overskue hvorledes, prisstrukturen er sammensat.

Midttrafik overholder ikke lov om trafikkselskaber § 6 b, hvoraf fremgår: "Trafikkselskabet skal arbejde for, at takstsystemerne for den offentlige servicetrafik bliver ensartede og overskuelige for passagererne."

Dette er ikke udført i praksis, idet det ikke fremgår i befordringsmidlerne, hvorledes billetstrukturen er sammensat.

Hvorfor er busselskaberne ikke for lang tid siden blevet bedt om at anføre på klippekort eller andre billettyper, hvilken alder billettypen gælder til (der står jo henholdsvis barn voksen). Den eneste

logiske forklaring er, at trafikkselskaberne ikke skal overholde gældende lovgivning om beskyttelse af den svage part.

Indklagede: Fastholder kravet om betaling af kontrolafgiften og har til støtte herfor gjort gældende,

at kunden, der er 16 år, benyttede et børneklippekort, hvilket billetkontrolløren noterede i forbindelse med billetkontrol og gjorde kunden opmærksom på. Dette oplyser klageren også i sin henvendelse til Midttrafik.

På Midttrafiks hjemmeside er der vejledning/information om aldersgrænser. Er man i tvivl kan chaufføren altid spørges, eller der kan rettes henvendelse til nærmeste rutebilstation. Midttrafik kan ikke pålægge chaufførerne at give information til brugere af børneklippekort om aldersgrænse.

Det er kundes ansvar at være korrekt billetteret, jfr. Midttrafiks rejsebestemmelser. Kunden har også ansvar for at indhente oplysninger om bl.a. aldersgrænse.

I forbindelse med takstændring den 15. januar 2012 er der fremstillet en brochure med priser. Brochuren indeholder tillige information om aldersgrænser og kan fås ved henvendelse til chaufføren.

BILAG TIL SAGEN:

Kopi af kontrolafgiften.
Kopi af parternes korrespondance.

ANKENÆVNETS BEMÆRKNINGER:

Retsgrundlaget:

Fra bekendtgørelse af lov om trafikkselskaber nr. 412 af 11. april 2010:

”§ 6 b. Trafikkselskabet skal arbejde for, at takstsystemerne for den offentlige servicetrafik bliver ensartede og overskuelige for passagererne.

Stk. 2. Trafikkselskabet skal tilstræbe, at taksterne er de samme i samtlige takstområder inden for trafikkselskabet.

.....

Kontrolafgift og straffebestemmelser.

§ 29. Et trafikkselskab kan fastsætte kontrolafgift og ekspeditionsgebyr for passagerer, der ikke foreviser gyldig rejsehjemmel (billet eller kort).

Stk. 2. Et trafikkselskab kan forlange, at en passager, der ikke er i besiddelse af gyldig rejsehjemmel (billet eller kort), skal forevise legitimation med henblik på at fastslå passagerens identitet.”

Bemærkninger til § 6 b:

”Trafikselskabslovens § 6 b

Forslaget til bestemmelsen i § 6 b, stk. 1, indeholder sigtelinjer for takstsystemernes udvikling. Sigtelinjerne udtrykker, at regeringen og aftalepartierne (Dansk Folkeparti samt Radikale Venstre) gerne ser, at takstsystemerne udvikler sig i retning af mere ensartede systemer.

Efter forslaget til bestemmelsen i § 6 b, stk. 2, skal trafikselskabet tilstræbe ens takster for samtlige takstområder inden for trafikselskabet. Trafikselskabet kan tage hensyn til, at harmonisering af takster sker glidende, således at store prisstigninger på visse rejserelationer undgås, og trafikselskabets provenu sikres.

Der kan i øvrigt henvises til pkt. 1.2.1. i de almindelige bemærkninger.”

Fra punkt 1.2.1.:”Lovforslaget indeholder sigtelinjer for udviklingen af fremtidens takstsystemer, jf. forslaget til bestemmelsen i § 6 b. Det fremgår, at trafikselskabet skal arbejde for, at takstsystemerne for den offentlige servicetrafik bliver ensartede og overskuelige for passagererne. Trafikselskaberne og jernbanevirksomhederne bør i den forbindelse sigte mod en ensartet takstfastsættelse for rejser mellem trafikselskaber, samt at mængderabatter og passagertyperabatterne defineres ens for rejser mellem trafikselskaber.

Trafikselskabet skal tilstræbe, at taksterne er de samme i samtlige takstområder inden for trafikselskabet.”

Fra Midttrafiks rejsebestemmelser (forretningsbetingelser):

Aldersgrænser

- Børn (0 - 15 år inkl.) kører til børnepris.
- Passagerer på 16 år - 64 år kører til voksenpris
- Passagerer på 65 år og derover og modtagere af førtidspension kører til pensionistpris

Voksne og pensionister kan gratis medtage to børn (0 - 11 år inkl.). Øvrige medrejsende børn (0 - 11 år inkl.) skal købe børnebillet.

Betalende børn kan gratis medtage et barn (0 - 11 år inkl.).

For at børn kan rejse gratis med en betalende kunde, kræves det, at på- og afstigning sker samtidigt.

Billetter og klippekort til børn kan ikke bruges af rejsende, der er fyldt 16 år på rejsedagen.

For periodekort til børnepris gælder, at barnet ikke må være fyldt 16 år på kortets første gyldighedsdag.

Ved rejse på børnebillet/-klippekort kan der kræves dokumentation for fødselsdag.

Billettering

Kunden skal købe eller fremvise gyldig billet eller kort ved påstigning af bussen.

Det er kundens eget ansvar at være korrekt billetteret.

Billetkontrol:

Kontrolløren er forsynet med et særligt legitimationskort. Kunder, der ikke på forlangende af kontrollører viser gyldig billet eller kort, afkræves en kontrolafgift på 750 kr.

FRA MARKEDSFØRINGSLOVEN:

”KAPITEL 1

LOVENS FORMÅL OG ANVENDELSESOMRÅDE

GOD MARKEDSFØRINGSSKIK

§ 1. Erhvervsdrivende omfattet af denne lov skal udvise god markedsføringsskik under hensyntagen til forbrugerne, erhvervsdrivende og almene samfundsinteresser.

Stk. 2. Markedsføring, der angår forbrugernes økonomiske interesser, må ikke være egnet til mærkbart at forvride deres økonomiske adfærd.

ANVENDELSESOMRÅDE

§ 2. Loven finder anvendelse på privat erhvervsvirksomhed samt på offentlig virksomhed, i det omfang der udbydes varer og tjenesteydelser på markedet.

PRISOPLYSNINGER

§ 13. Ved erhvervsmæssigt udbud af varer til forbrugerne, dog ikke salg af varer ved auktionssalg, skal der ved mærkning, skiltning eller på anden måde tydeligt oplyses om den samlede pris for varen inklusive gebyrer, omkostninger, moms og alle andre afgifter. Afgifter eller omkostninger, som den erhvervsdrivende ikke er forpligtet til at opkræve direkte hos forbrugerne, er ikke omfattet af 1. pkt., men skal oplyses særskilt. Hvor varer udbydes elektronisk til forbrugerne med mulighed for bestilling, finder 1. og 2. pkt. tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Stk. 1, 1. og 2. pkt., finder tilsvarende anvendelse ved erhvervsmæssigt udbud af tjenesteydelser til forbrugerne fra fast forretningssted, samt når tjenesteydelsen udbydes elektronisk til forbrugerne med mulighed for bestilling. Hvor det ikke er muligt at oplyse den samlede pris for tjenesteydelsen, skal grundlaget for beregningen af prisen oplyses, såfremt dette vil gøre det muligt for forbrugerne selv at beregne den endelige pris. Er det på grund af mængden af udbudte tjenesteydelser ikke muligt at angive prisen eller beregningsgrundlaget for dem alle, skal prisen eller beregningsgrundlaget anføres for et relevant og repræsentativt udvalg.

.....

KAPITEL 6 FORBRUGEROMBUDSMANDENS VIRKSOMHED

FORBRUGEROMBUDSMANDEN

§ 22. Forbrugerombudsmanden fører tilsyn med, at loven og de i medfør af loven udstedte bekendtgørelser overholdes, navnlig ud fra hensynet til forbrugerne.”

Den konkrete sag:

Klagerens datter benyttede et klippekort gyldigt til børn under 16 år til sin rejse den 23. januar 2012, men var 3 måneder forinden fyldt 16 år. Det fremgår tydeligt af Midttrafiks Rejsebestemmelser (forretningsbetingelser), at man fra det fyldte 16. år skal betale voksenbillet.

Datteren var herefter ikke i besiddelse af gyldig rejsehjemmel ved kontrollen, hvorfor kontrolafgiften er pålagt med rette.

Det af klageren anførte om lov om trafikkselskaber § 6 b, kan ikke føre til et andet resultat. Ifølge bemærkningerne til bestemmelsen indeholder bestemmelsen sigtelinjer for takstsystemernes udvikling i retning af mere ensartede systemer.

Ankenævnet bemærker, at spørgsmålet om, hvorvidt markedsføringsloven måtte være overtrådt, falder uden for dette ankenævns kompetence at afgøre, idet Forbrugerombudsmanden fører tilsyn med overholdelse af markedsføringsloven, jf. lovens § 22.

Klageren henvises til at rette henvendelse til Forbrugerombudsmanden om denne del af klagen.

Ankenævnet finder herefter, at der ikke har foreligget sådanne særlige omstændigheder, der kan fritage klagerens datter for kontrolafgiften.

Ankenævnet træffer herefter følgende

AFGØRELSE:

Midttrafik er berettiget til at opretholde kravet om klagerens betaling af kontrolafgiften på 750 kr. Beløbet skal betales til trafikselskabet inden 30 dage jf. ankenævnets vedtægters § 15.

Da klageren ikke har fået medhold i klagen, tilbagebetales klagegebyret ikke, jf. § 26, stk. 4, modsætningsvist.

Hver af parterne kan anlægge sag ved domstolene om de forhold, som klagen har vedrørt.

Klageren henvises til at søge yderligere oplysning om eventuel bistand i forbindelse med sagsanlæg på www.domstol.dk, www.advokatsamfundet.dk og /eller eget forsikrings-selskab om eventuel forsikringsretshjælp.

På ankenævnets vegne, den 26. marts 2012.

Tine Vuust
Nævnshoved